

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.

Hat hónapra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalványnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szög 1 frt 30 kr., a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közlésért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

Nemzeti művelődés.

VII.

— (Befejező közlemény). —

Az eszmék terjesztésére — kétségkívül legal-
kalmasabb, de egyszersmind leghatalmasabb
tényező: a sajtó.

A magyar műveltség, a magyar szellem és
nyelv terjesztésében tehát — mint legnagyobb mó-
tornak — legnagyobb kötelességei ennek vannak.

De ezen kötelességét mi a sajtónak nem-
csak abban látjuk, hogy föltüntesse a bajokat,
keresse s kutassa az ellenfeleket és csak ellen-
őrzési szerepet vigyen; hanem abban is, hogy
a bajok orvoslására gyógyszerrel szolgáltatson:
vagyis tegyen és hozzájáruljon az áldozatnak.

Naponként keletkeznek hírlapok, melyek
— mint ezt már említettük is — kiválólag a ma-
gyar nyelv terjedésének érdekében működnek,
de azon bevallott czéllal, hogy őket azon köz-
önség tartsa fenn, melynek — ugymond —
kötelessége és szüksége van arra, hogy magyarrá
legyen.

Hogy ezen eljárás kedves legyen azok előtt,
— kiket a magyarságnak meghódítani kívánunk,
és szívesen látott vendég legyen azoknál, kik
tőle óvakodnak, különösen akkor, ha ez az ő
számlájukra küldetik és terükre adatik — nem-
igen hihető s nem is valószínű.

Akit meg akarunk nyerni, arra nem szabad
terhet róni, annak valami előnyt kell nyújtani.

Mi ez előnyt abban véljük föltalálni, ha
azon nem magyarajku vidéket, — melyet a nem-
zeti műveltségnek s nyelvnek meg akarunk
nyerni, — jó magyarszellemtű sajtó-termékekkel
s olvasmányokkal ingyen látják el. Ez nem el-
vesztett drachma, nem meddő munka, ez haszon-
nal fogná magát kifizetni. És ez lehetséges is,
mert a mindig nagyobb keletnek örvendő és
terjedő magyar sajtó e célra — önmegrontása
nélkül — hozhat áldozatot.

Minden hírlap, — tehetségéhez s köréhez
képest — évenként bizonyos számú példányo-
kat bocsájtson szabad rendelkezésre minden díj
nélkül, azon vidékek számára, hol a magyar szel-
lemet s a magyar nyelvet terjeszteni kell. — Az
angol bibliai társaság módja sze-
rént kell terjeszteni a magyar olvasmányokat,
s meglesz azon nagyfontosságú haszna az ilyen
eljárásnak, hogy számos emberben föl fogja éb-
reszteni a vágyat — a magyar nyelv tanulására s
a magyar olvasmányok olvasására.

A magyar hírlapirodalom által ekként föl-
ajánlott napi olvasmányok a hírlapirói egyesü-
let által volna beosztandók s kijelölendők a
vidékek között, vagy pedig a magyarosítandó
vidékek magyar művelődési, vagy népneve-
lési egyletei által.

Említettük cikkeink folyamában, hogy a
magyar műveltség, a magyar szellem és nyelv
terjesztésében első sorban is egyelőre azon testi-
letek, azon nagyobb községek és városok szolgál-
hatnának alkalmas cselekvési terekül a nem ma-
gyarajku lakosság körében, ahol kellő érte-
lenség találtatik. Ha a magyar sajtó termékei:
a hírlapok minden díj nélkül fogják megke-
resni ezen helyeket, úgy bizonyosan hálás ta-
lajra találunk, s ez uton minden invektívák nél-
kül fogják legyőzhető s kiszoríthatni az ellen-
eséges érületű pánszláv sajtót s ezenfölül erős
propaganda szervezésére fogják elkészíthetni a
társadalmi életet.

A kínálkozó s általunk részben fölhozott
kultura- és nyelvtérjesztési eszközök s tényezők
közül még néhány, igen fontos és gyakorlatilag
is igen alkalmas eszközről emlékszünk meg.

Ezek egyike, az ugynevezett: cserébe-
adás.

Német- és tótajku polgártársaink cserébe
adják gyermekeiket magyar nyelvre a magyar
vidékre, magyar falukra; az így magyarul meg-
tanult ifjak a magyar szellem és nyelv legeré-
lyesebb bajnokaivá válhatnak.

Ezen cserébe-adás-fogadás előmozdítása —
a művelődési, népnevelési egyletek munkásságá-
nak s működésének egyik kiváló ágát képezhetné.
Jó eredményei elmaradhatlanok.

A másik, hasonlóan fontos és alkalmas té-
nyezőnek tartjuk a katonai pályát, a
katonai életet.

Igaz, hogy a mostani rendszer közös had-
seregénél a német nyelv dominálja a vezényle-
tet és hivatalos nyelvet; ámde a legénység —
a magyar ezredekben — magyar szupremáciá-
val bírván: ha a nem magyarajkuak a magyarok
közé czélszerűen beosztatnának, úgy a kötelező
szolgálati idő alatt mindannyian megmagyar-
sodnának; főleg, ha a vezénylet is, — mint a
honvédségnél — magyarrá tétetnék.

A tapasztalás igazolja, hogy a magyar ez-
redekben eddig szolgálatban lévő másajkuak a
magyar nyelvet tökéletesen elsajátították s ma-
gyar nyelvű s szellemű honpolgárokká váltak.
É tekintetben a törvényhozásra hárul a czélsze-
rű és szükséges intézkedések megtétele.

Ugyancsak a törvényhozásnak egy másik,
szinte a magyar nemzeti kultura s a magyar-
nyelv terjesztésére szolgáló intézkedés is első
teendői közé tartozik.

S ez: a területiális viszonyok rendezése.

Megvalljuk: ez nehéz munka, mert annyi
mindentféle érdeket sért, hogy alig találhatni
embert annak keresztülvitelére.

De mindegy!

Ha az állam föntartására az okvetlen szük-
séges cél elérni, — ha a magyar államiság-
nak dönthetlen alapját megvetni akarjuk — (és
ki az, ki e polgári kötelesség alól magát ki-
vonni akarná?) — : úgy a területiális kérdést
akként kell megoldanunk, hogy a másajku
lakosok a magyar lakosság ter-
ületei közé beékeltesse nek.

Az ország fővárosa, Budapest körül, egy
központi — s innen az ország határai felé su-
gárszerűleg kikerekített s oly rendszerű megye,
illetve megyék hasítandók ki (természetesen csak
ott, ahol szükséges), hogy minden vármegyében
legyen elegendő magyarság. Ha ez megtörténik,
akkor nem lesz rá szükség, hogy bármely me-
gyében — a magyaron kívül — más közle-
készi s gyűlésezési nyelv használtassék; ami jelen-
ben — mikor a vármegye területén magyar la-
kosság nincsen — még ki nem vihető.

Az eddig elmondottakat összefoglalva, korol-
lárium gyanánt következik, hogy a magyar mű-
veltség, a magyar szellem s a magyar nyelv ter-
jesztésében — fölhagyva az eddig követett rekr-
minálási s heves támadási rendszerrel: jobb és
biztosabb eredményhez csak úgy juthatunk, ha
a kínálkozó eszközök s tényezők — (milyen: az is-
kola templom, a társadalmi uton alkotott mű-
velődési, népnevelési egyletek, a sajtó, a ma-

gyar vándorszínészet, a cserébe-adás-fogadás) —
összeható működése vonzó és megnyerő modor-
ral vétetnek igénybe.

Hic Rhodus, hic salta!

Bajok és kellemetlenségek a kár-biztosításoknál.

Olvasóink érdekeinek véllünk jó szolgálatot tehet-
ni, ha a fölvetett ezimen oly dolgokról teszünk említést
s olyan körülményekre hívjuk föl a közfigyelmet, melyek
eddig nemesak általában, de még a magasabb képzett-
ségű azon egyéneknek is figyelmen kívül maradtak,
kik — mint érdekelt birtokosok a — biztosító-társulatok ré-
széről évek óta vannak érdekelve.

Nem a biztosítás üdvös voltát, nem is — annak ugy-
szólva — szükségé vált igénybevételét akarjuk itt
tagadni, ezt legkevésbé tehetnők földadatunkkal szem-
ben, nem ezt akarjuk; csupán óvó figyelmeztetéssel ki-
vánunk az érdekelt közönséghez járulni, hogy a bizto-
sítási ügyleteknél körültekintéssel járjon el.

Gyanúsítani sem akarjuk az egyes bizt. társula-
tokat eljárásaikban, de az e téren fölmerült — még
pedig nem is kevés — hiányokat feltárni: kötelessé-
günk. Hiányokról s az ügykezelés félszégeiről szólunk
tehát, melyek eltagadhatlanul megrövidítőleg hatnak
a biztosító felekre.

Ilyen hiányok föltárásának üdvös munkájára vál-
lalkozott egy jeles szakember a „Magyar Pénzügy“
legutóbbi számában közzétett érdekes cikkével.

A nagyközönség egy része ugyan, — mondja a ne-
vezett cikk írója — többé-kevésbé már informálva van
arról, hogy nincs ám minden rendjén a biztosító-társu-
latok legtöbbjénél, de a legtávolabbról sines tudomása:
néhány biztosító társulat inszolid belkezeléséről és meg-
megbizhatlanságáról... kimondom: hogy
a biztosítási intézmény fejlődése
és terjedése hazánkban — eltekintve a
tulhajtott konkurrenzia gyakran lelkiismeretlen és min-
den esetre sok kárt okozó üzemleltől, — legin-
kább néhány biztosító-társulat megbizhatlansá-
ga és inszolid sága által gátoltatik.

Nem czélom itt egyes társulatokat megtámadni és
pellengerre állítani, de állításaim támogatására és né-
mireg hitelesítésére kedvéért, nem mulasztatom el, egy-
két biztosító-társulat beléleteinek teljes ismeretéből me-
ritett néhány eklatáns visszaélést közölni.

Nem egy biztosító-társulat klienseit „biztosra
veszi“, mert az ő kezében a kár-megállapítás kulcsa és
biztosítási föltételei, (melyeket a fél sohasem olvasott
el), oly határozatlanok és részben oly határozott jog-
talanságokat tartalmaznak, hogy a tisztelt társulat a
károsult féllel kénye-kedve szerént járhat el.

Vannak biztosító-társulatunk, melyek direkt ki-
erőszakolják, hogy a biztosított fél perre lépjen, ily
módon igyekeztvén a biztosítási idény után fölhalmo-
zódó tömeges fizetések alól kibúvni.

Rendesen el is érik ezéljukat; mert míg a vidéki
fél elhatározza magát, miszerint ügyét egy fővárosi
ügyvédnek átadja, előbb levélbeli alkudozásba lép az
illető társulattal és hónapok múlva kénytelenül elo-
gadja az eredetileg likvidált összeget.

Mily visszaéléseket tapasztalhatni még a károk
megállapításánál? Szolgáljon erre nézve bi-
zonyítékul egy Budapesti vezérképviselőséggel bíró
társulat jégbiztosítási föltételeinek következő
pontja:

„Ha a jégverés oly időben történik, midőn ezen kötvény-
nyel biztosított károsult termények aratása, szüretelése, vagy sze-
dése már megkezdett, akkor a kár vizsgálata és megállapítása
a kárjelentés vételétől számított 15 napos, törvényes (?) határidő-
ben ejtetik meg. A kár megállapítása előtt — a budapesti kep-
viselőség különös írásbeli beleegyezése nélkül — kapásnövények,
dohány és szőlő kapáltatásán kívül, a biztosító félnek tiltva van:
o y intézkedéseket tenni, melyek által a biztosított tárgy (termény)
alapot a valóságát szenvedhetne.“

Azt hisszük, hogy ehhez nem szükséges komment-
árt írni. A gazda, nem ismerve a biztosítási bevallá-
son, esetleg kötvényen álló eme drákói föltételt, —
aratását ves élyeztetve látván az időjárás által — fö-
dél alá hozza termését, mintán egy ideig a biztosító-
társulat kárbeesését hiába várta. És a biztosító-társulat
kérelmetlenül ragaszkodik a föltételekhez, behajtja a
díjakat és kártérítésről hallani sem akar.

Tűzbiztosításokat épületeknél, tudva-
lévőleg több évre szokás kötni, mert hosszabb
időre terjedő biztosításnál a díjak mérsékeltebbek. A

kereskedelmi törvény a díjhátralékokra nézve általános-ságban úgy intézkedik, hogy ezek, kár esetében, a kártérítési összegből ievonhatók.

A kereskedelmi törvényt nem egy biztosító-társulat akként magyaráza és hajtja végre, hogy a káros-szegebből, — ha a vagyon pl. hat évre volt biztosítva és a biztosítás második évében égett le, — a megállapított károszegebből; a még hátralévő négy évi időszakra hátralékos (?) díjat vonják le. A károsodott fél ilyenkor valóságos kárának alig egynegyed részéhez jut.

Ilyen eseteket a praxiszisből számtalanokat tudnék még elősorolni és hiteles adatokkal bizonyítani; de számolok azon szomorú tényre, hogy egyetlen ezek keretében teljes lehetetlenség volna némely biztosító-társulat bünyajstromát hiány nélkül felsorolni; azonban kész vagyok az elharapódzottabb visszaéléseket, az egyes biztosítási ágak szerént fölősztvá, részletenként és rendszeres n taglalnál és a czél előmozdítására jó volna, ha becses lapja ily visszaéléseket, — bárkitől is küldetnének be, — tárgyilagosan közölne.

Visszatérve soraim kikezdésére: hogy néhány biztosító-társulat megbízhatlansága és inszolidsága gátolja leginkább: a biztosítási intézmény terjedését hazánkban, reményem, hogy sikerülni fog, a későbbi közleményeimből felsorolandó bünyajstrom által ezt teljesen bebizonyítani. A biztosítás iránt nem nagy az érdeklődés és a biztosító-társulatok inszolidsága annak utját egyengeti, hogy ez még alacsonyabb nívóra szálljon. — A. B.

Igy beszél egy szakember egy kompetens szaklapban.

Később közléteendő leleplezéseit s fölvilágosításait — annak idején közönségünk érdekében — mi is adni fogjuk.

Különfélék.

— Dixit cacabus ollae. A Pesti Hirlap „basáskodó főispán” közleményére lapunk mult számában azon észrevételt tettük, hogy a főispán, ki egy konferenciában a választóknak saját állásából kifolyó észrevételeit bizonyos egyénekre nézve megtette, anélkül, hogy a választók szabadválasztási jogát megszorítani akarta volna — nem mondható basáskodónak: mert sem a törvény hatalmával vissza nem élt, sem a választók szabad választási jogai ellen erőszakot nem használt. Erre tisztelt lapotársunk azon megjegyzést tette, hogy állításainkat semmivel sem indokoltuk s elküld minket Afrikába hivatalos közlőnyek. Ugyan — kérjük, mivel indokolta t. lapotársunk állítását? Azzal, hogy az öreg emberek a főispán tisztviselőül nem akarja: tehát basáskodó mit mondottunk mi? Azt, hogy fiatal erőket akarunk. Ezért küld minket t. lapotársunk Afrikába. — Az indokolásra nézve tehát egyformán állunk; de, hogy indokolásunk teljes legyen, mint azt t. lapot-

sunk kívánja, tehát — legyen akarata szerént — meg tesszük. Azon egyén, kinek érdekében t. lapotársunk korteskedni méltóztatik, 1861. évben az alkotmányos korszak beálltával választatott meg járási tisztviselőnek. 1861. év október havában, Forgách Antal kanczellár által a megyei élet erőhatalommal — na, ez már valódi basáskodás volt — megszüntetett, megyénk tisztviselő-kara hivatalról lemondott — azzal, hogy becsületbeli dolognak tartották az új kormánytól hivatalt nem vállalni. S mi történt? Másnap, vagy harmadnap, ama bizonyos egyén s járási tisztviselő hivatalt vállalt az új kormánytól, s mint ilyen fungált 1867-ig, amidőn a megye ismét restaurálni kezdvén, őt, nem azért, mintha szüksége lett volna rá, hanem inkább, mert neki volt szüksége a megyére, — átvette s az 1861. évi t. v. edésre — barátság s rokonság folytán — szemet hunyt! Most azonban sokan vannak azon nézetben, melyben a főispán van; s kérdés: hol fog beveződni a munka?, miután a vármegyének az illető irányában legkisebb, — akár erkölcsi, akár anyagi — kötelezettsége nincs. Nem szükséges tehát hivatalosnak lennünk, — (t. lapotársunk talán az?) — hogy ezen dolgokhoz hozzá lehessen szólni. De istennek hála, mi nem is vagyunk hivatalosak, akármiként akarja is t. lapotársunk göliáthi erejével azt reánk sütni; mi senkitől sem függünk — bármily kiesinyek legyünk is, — irányadónk az igazság és meggyőződésünk; mi önállók vagyunk, nincs urunk, vagy oly gazdánk, akit fölcsereálnünk kellene; s ép azért, t. lapotársunk azon kegyes jöndulatát, melylyel Afrikába küld hivatalos közlőnyek, szépen megköszönjük s nem instálunk belőle; mert nekünk e helyen, hol vagyunk: „élni k-hal-nunk kell.” Hanem, mivel könnyen megtörténhetik, — hogy az, kinek érdekében korteskedni méltóztatik — hivatal nélkül maradhat: tessék az afrikai hivatalos állást annak részére, vagy — mert az idők változóak — azok számára, kik urat, gazdát cserélnek, (mint ezt „a három év előtti példa” mutatja) föntartani. — Clara pacta: boni amici.

— A magyar-tót testvériség eszméjét ábrázoló képre hirdetésként a hasonczimű szt. benedeki hazafias egyesület. Az előfizetési fölívásokat jövő számmal együtt mellékletben fogják megkapni olvasóink. Addig is előre szives figyelembe és hazafias pártfogásba ajánljuk e vállalatot, mely az izléssel és tapintattal kiállított mű által egy eddig nem érintett oldalról kíván a magyar nemzeti szellem terjesztésében közreműködni. Kétrendbeli alakban adatik ki a nevezett jelkép, s így a kép ára annak nagysága szerént 2-féle lesz; így: az egyik 45 cm. magas és 30 cm. széles kép ára 60 kr., a másik 30 cm. magas és 20 cm. széles ennek ára 30 kr. Gyűjtöknek a vállalat minden 10 után egy tisztviselőpéldánnyal szolgál. Előfizetni lehet a képekre f. év végéig. Ajánljuk e hazafias tendenciával készült s ugyan ily czélra szánt mű pártolását s terjesztését, különösen ott, hol a lakosság között a magyar elem kisebb, vagy éppen csekély számu. Vegyék kezükbe e kép terjesztését a nem magyarajku részeken

mindazon egyének, kikben az igaz hazafiaság tántorit-hatlan értelete köztudomásu s kik iránt a nemzetiségek is bizalommal viseltetnek. Ha ilyenek állanak élre ez új irányu mozgalomnak, egy a magyar szellem nemcsak szivesen látott vendég lesz tót-testvéreink közt, de állandó gyökeret is ver körükben.

— Színházi évad nyílik meg nálunk — ha igaz lesz — a jövő héten. Bogyó Alajos, jelenleg Selmezen működő színtársulata szándékozik városunkban 8-10 színelőadásra terjedő bérletet nyitni. A színtársulat — mint a Selmezen bányai Híradó-ból értesülünk — kitünő műsorral s élvezetes előadással mulattatta a selmeczieket, kiktől most elbucsuzva, a lévai közönség előtt kívánják magukat bemutatni néhány estén. Léváról a színtársulat Nyitrára, az ottani állandó színházba vonul, melynek igazgatását Bogyó nyerte meg. A társulatról egyelőre bővebben nem nyilatkozhatunk, de azt hisszük, hogy itt időzésük alatt — tehetségünkhez — mért pártolásban részesülnek Léva város színházszerező közönsége részéről, mert a mai egyhangu — ugyszólván minden mozgalom nélküli ősz idején csak pezsdítőleg hat társadalmi életünkre egy alkalmas anyag: a színház, mely — ha jó — ugy szivesen látott vendég is lehet.

— Ne higgyünk a macskáknak! Svájcban írják, hogy egy ifju anya egyedül hagyta lakásukon hathetes kis gyermekét, míg ő távol, dolgozó férjénél járt, s midőn egy óra mulva visszatért, akkora szörnyű látványt készített elő a házi macska. A csecsemő polyájából kivonszolva s vértől előntve fektűt a szoba közepén, a macska pedig vérengző dühvel tépte darabokra a megölt kisded hulláját; még akkor is, midőn az anya megérkezett. A háznak régi lakója volt már a macska, nem volt ellene senkinek kifogása, és ime, most egész fenevaddá változott, sőt a vérszínhelyére esődült szomszédoktól sem rettegett. Csak nagy küzdéssel lehetett a megvadult állatot elriasztani prédájáról, de ekkor már a csecsemőnek orrát, száját, füleit letépte, szemeit kivájta. A rémitő látvány a szerencsétlen anyát még aznapen öngyilkos kísérletre ragadta.

— Jönnek az új csendőrök. Az új, m. kir. csendőrség, — mely köztudomás szerént, új év napján megyénkben is megkezdte hivatalos működését, — már a jövő hónapban bevonul hozzánk s megfogja szállni a szakasz- és őrsállomásokat. Ezügyben a kormány legközelebb adott ki egy leiratot, melyszerént a csendőrség számára adandó lakások s egyéb, a helyiségek berendezéséhez szükséges tárgyak is novemberhóban fognak utnak indítani.

— Kuriózumképen közöljük e csupa h-betű levelet melyet egy veszprémi orvos vett egy jókedvű klientsétől. Im a levél: „Hypocritesi hivatásu hivednek. Hesznek — helyben, harmadik hó huszonhetedikén. Három hosszú hónapja, hogy hűlés hozta hörgőhurutom háborgat. Hallatlan, hogy hónapokig húzódik! Halneman hírhedt homoeopathiáját használtam hitvány hókuszpokusznak hiszem határozottan. Hiszen homoeopathizáltam hónapokig, hanem hasztalanul. Hát Hilden-

Tárcza.

Temetőben.

Mindig, mindig ide téved
Szálló lelkem, fáradt lábam, —
Hiszen oly jól érzem magam
Porló szívek országában.

Jó szülőim csöndes sirját
Átkarolják hervadt galyak.
Piros levél: egy integet,
Mintha kérne, hogy maradjak.

Jó szülőim, szíveteknek
A sirban lent, egygyé válva, —
Oh, mi édes, mi szép lehet
A halálnak csöndes álva!

A távolban gyász-zene szól
S fölzendül a siri ének;
És úgy érzem égi kéjjel,
Mintha engem temetnének.

Piros levél lehull némán,
Őszi szellő halk csökjára,
S egy sejtalem sugja nekem:
„Pihensz te is nemsokára!” —

Romváry Károly.

Fővárosi levél.

(Izgalmas napok. — Szeged ujászületése. — A megdöbbenő eset. — Verhovay Gyula. — A sajtó magatartása. — Ujabb dráma. — A színház.)

Egy „Tisza-Eszlár” — egy „Gyémántos Pali”-féle história után, nem esoda, ha a részvétlenségűn új épült Szeged falai között az uralkodó tiszteletre rendezett ovaeciók alig bírtak érdeklődést kelteni. Pedig annyi szorgalommal, annyi áldozatkészséggel kevés tárgyon függtek a hírlapok, mint Szeged ujászületése-ünnepe: hisz a legutolsó homokszemet is diessugárral vették körül, s méltán, mert bár ujászületett is Szeged, habár az egyszerű lakok helyén fényes paloták sorai emelkednek az ég fölé, s hol alig egy éve a bős Tisza tájékozójai zabva rohantak keresztül, s hol ma a fény, a pompa s kényelem iparkodnak bekötni a hőm-

pölygő hullámok által ütött sebeket: egy mégis régi benne, egyet nem tudtak megtörni a habok — s ez: a hazaszeretet.

A hazaszeretet volt az, mely éppannyi kényelmet tudott önteni a töltéseken összetakolt kunyhókba, mint a mostani fényes palotákba.

Alig hangzottak el azonban az örömtünet utolsó akkordjai, máris oly hír rázta föl a kedélyeket, mely a legelvetemültebb ember szívét is képes volt megdöbenteni, oly hír, mely ha igaz, egyenlő, sőt nagyobb annál, ha valaki a kelyhet az oltárról rabolja el.

Elfogatásról beszélt a hír. Egy napilap kiadó-kezelőjét fogták volna el, oly pénzek elsikkasztása miatt, melyet a fővárosi sajtó esdeklő szavai s a jó szívek könyörületessége gyűjtött, oly czéllal, hogy azon, a honában hazát kereső éhező csángó-testvéreink számára alalmiszánt nyújtsunk.

Azóta nyilvánvaló az ügy s minden érző szívet fájdalommal töltött el; kivált, ha meggondoljuk, hogy e tény egy oly embernek nevével hozzák összeköttetésbe: ki mint a bűn, a jogtalanság s az elvtagadás kéréllhetetlen ostromozója szerepelt egy a sajtó, mint a társadalom terén. Hogy mi igaz s mi téves ráfogás van a dologban, az a vizsgálat körébe tartozik kideríteni; de mint mindenkor, úgy most sem tagadja meg önmagát a sajtó, s eddig nem tapasztalt módon akar a bírói vizsgálat elé vágni s kétszerezett erővel iparkodik kezébe szólni a szalakat, hogy megerősítése után annál könnyebben diadalmaskodhassanak az áldozaton.

A sajtó kivételes szereplése, s egy-kettőnek ugyszólván feketesztett tombolása, épen ellenkezőről erősíti meg bennem a véleményem. Mert lélektani s logikai lehetetlenségnek tartom: hogy az a Verhovay Gyula, ki 74-ben, midőn az „Ellenőr” kormánypartívá lett, készebb volt, — jöllehet semmivel sem bírt, — 150 frt havi fizetést inkább visszalökni, semhogy elvtagadó lapba írjon; az a Verhovay Gyula, ki a korrupció ellen tollal indított küzdelmet, azt fegyverével hűn folytatta s az egyenetlen harcban majdnem elesett; az a Verhovay Gyula, ki esze s tehetségei s akarata által képes volt magának oly tekintélyt kivívni, aminővel nem bírt a hatalom polezán álló párt harszósainak egyike sem; hogy az a Verhovay Gyula sikkasztott volna, s rongyos ezer forintért eítárné a gazember-czimet! — az nem lehet.

De ne essünk ellenkezésbe; ne vágjunk az ítélet elé. Ha igaz az, mit a tiszta multu emberről rebesgetnek: úgy egyenlő az erkölcsi halállal; s ha nem: akkor

várjunk. Az igazságot üldözheti, elfojthatja, sőt el is temetheti az erőszak, de a főnixszként önhalmvaiból mindannyiszor új életre ébred az; s akkor a rászórt vadak dühtől tájékozó hullámai — ahelyett — hogy bemocskolnák, csak annál tisztábbra mossák a vélt áldozatot.

Annyit azonban konstatálhatunk, hogy hatalmas szerepet játszik a rendőri lépés törvénytelenége, vagy legalább elhamarkodottsága, mit ama megdöbbenés sem képes menteni, melyet e hír rendőri körökben kelthetett.

Oly lázas izgalomba hozta ez ügy a kedélyeket, hogy a temesvári erdő zörgő harasztjain lejátszott dráma is — csak pillanatra volt képes más irányba terelni a kedélyeket. Nem részletezem a dolgot. A fővárosi sajtó utján eléggé informálva vannak t. olvasóim az egészről.

Egy rosszul kezdett számadás, mely egy fizikai halállal s két szív megtörésével nyert megoldást, s melyet a társadalom félszeg, de szükséges törvénye szerént, másként megfejtetni nem lehetett.

Az ellenfélnek, — golyója által kioltott vérben fet-rengő áldozata fölött a sajtó által szájába adott „ezt nem akartam” szavai gunyakcajált hangzanak; melyre csak a zörgő haraszt s a lombjaitól megtépett száraz ágak között siró ősz szél sikoltása volt a válasz.

Valakit a becsület megmentése leple alatt halálba kergetni s a még vérben hörgő áldozat fölött czinikus megjegyzést kockáztatni: ha nem a dicsőség hajhászat örve alatt tétetik, úgy ilyenre csak az emberi formából egy kivetközött tagja képes a társadalomnak.

A megsértett becsület érdekében sikra szállni, s azt megvédeni társadalmi kötelesség; de annak végezte után az törvény áldozata fölött megbánást negélyezni: köznapi lélek tulajdona.

Azonban, fátyolt rá; hisz ha mindenről akarok írni, akkor a színházat (pedig a szerkesztői ukáz a politika helyett ezt ajánlotta) mellőzni lesznek kénytelen, ami pedig kétheti hallgatás után, röviden mondvá, csunya dolog lenne.

Gerő Károly „Turi Borcsá”-ja volt a népszínház újdonsága. Új ember, új mű, ezek rendes hibáival, de egyes részletekben a sziporkázó humor s a szép tehetség fölcsillámlásával. Nagyon igaza volt Keszler Józsefnek, hogy: „a szerző jól teszi, ha a népszínház bárónéjának, Blahánának, halásan kezét csókol és darabját, mely a sok tanács folytán számtalan változáson ment keresztül, félre teszi s helyette újat ír.” Mert hát, —

brand Hufelandhoz híven használtam hyoseiamust, hörpölgétn hozzá hársfa herbatét, hanem hát, hasonlóképen hatástalanul, holmi heroikus hörpölgendöket határozottan háttérben helyezvén. Hozzád hajlok hát Hivem!, hogy hosszas hurutomat hamarjában hársítsd, hiszem, hogy három hétre hatalmasharsány hangon hurrárt hangozthatok, hálálva hőstettedet, hexameterekben halhatatlanitom híredet. Hívvány helyzetemben, halálomkor hálhatom hűséget: Hartmant, Hermant, Hufelandot, Hauschkát Hildenbrandot Herznek hagyományozom!! Hanem — hiszem — hogy halálomig hébehöba hárs herbaté helyett hörpölgötünk hárslevelüt, hozzá hatvan-hetven harapás hust harapálván, ha helyeslended. Habár heid-bergi hordó hányzik házamnál, harmadrész, hatodrész hectoliteres helyes hordócskában hozzuk hárslevelüket Hofman helyettesétől. Hajthatatlan hűséggel, hajlandósággal holtig hálás híved: Höfejü Hilárius. — (Sz.)

Kaszinói estélyek rendezése tárgyában tartott értekezletet a helybeli Kaszinó-egylet választmánya f. hó 25-én, s abban lön megállapodás, hogy az eddig működött estélyrendező bizottság, mely már több éven át üdvösen felelt meg nemes föladatának, ily szellemben újlag fölkérendő s megbízandó lesz. A kaszinói estélyek — különösen a téli évszakban — ugyszólván egyedüli központosító közegnek nevezhetők társadalmi együvéjövetelek és hasznos szórakoztatás szempontjából, s eszerént az estélyek rendezésére tett eddigi lépések már a jelen stádiumban is jó emléket keltőleg hatnak a közönségre, s remélni engedik, hogy az egyhangu téli évszakban néhány kellemes estét tölthet együtt a közönségben is annyira egymáshoz szokott s egymást szerető intelligenzia. Üdvözljük a t. rendezőbizottságot, kívánunk kitartást a rájuk bízott munkához és sikerdus eredményt az estélyekhez, melyeknek számát az idén talán jó lenne megsokszorozni.

A monarchia közös költségvetése 1884. évre a következő főbb összegekből áll. Szükséglet 118.306.913 frt. Födözet 20.199.114 frt. Födözetlen kiadás 98.107.799 frt. E födözetlen szükségletből Magyarország födözni fog 30.895.849 frtot, a többi Ausztria terhére esik. A kiadások következő arányban oszlanak meg a közös kormányban: a külügymin. kiadás 4.323.100 frt., a hadügymin. kiadás 111.884.616 frt., a pénzügymin. kiadás 1.973.415 frt., a közös számszék kiad. 125.747 frt.

A fölvidéki magyar közművelődési egyesület novemb. 20-án tartja Nyitrán első rendes közülését. A közülésre a főváros irodalmi köreinek számos kimagasló alakja is eligérkezett, köztük Jókai Mór is. A vendégek fogadására Nyitra városának lelkes polgáraitól bizottság alakult. Az egyesületbe eddig beiratkozottak száma mint egy 2070-re megy. Az aláírási iverknek azonban még csak egyharmada érkezett vissza. Az egyesületnek tudvalevőleg célja az: hogy Pozsony, Nyitra, Trenesén, Árva, Turóc, Liptó, Zólyom, Nógrád, Hont- és Bármegyék, valamint Pozsony és Selmeczbánya, Béalabánya sz. kir. városok területén élő, nem-magyar-ajku lakosságot magyar-szellemben fon-

mint a „P. káns Lapok“ írják —: „Turi Boreca“ minden vonásán meglátszik az új működés.

A nemzeti színháznak is volt premierje, ifj. Ábrányi Kornélnek „A csalhatatlan“ című, 3-fölvonásos vígjátékát adták elő. E sokoldalú írónak ez második darabja, de, remélni lehet, hogy nem utolsó és nem a legjobb. Molière „Ellenállhatatlan“jának hatása érezhető a darabban s ha meséje nem hasonlítható is Molière darabjához, de az élet különféle ferdeségeit igen találó szatírával, finom élcezzel tudja ostorozni. Voltak, kik bizonyos pikantériára számítottak, ezek nem tudták belátni, hogy ez valakinek hogyan tetszhetik. Semmi esprit! — mondák és szomoruan távoztak, hanem a nagy közönség annál meglegedettebb volt s nem egy csinos hölgyecske nézte a gukkeren elábrándozva — a meg-megjelenő szerzőt.

Azóta több francia vígjáték is volt premiere, s elég hangzatos címűek. S hogy ezután mindenki valami érdekes kis dolgot várt bennük, esodálni sem lehet; mert a francia szellem, — különösen mióta írónk a „gloire“ hazájában járva, azt magukkal hozták, — nagyon kezd mindenfelé dominálni. Azóta a kritikusok is esküdt ellenei lettek az unalomnak, mely már olyan szépen kezdett hódítani a világot-jelentő deszkákon, kaczérkodva írónkkal.

Legérdekesebb színházi újdonság talán az, hogy a nemzet csalogánya nemcsak uralni, de igazgatni is akarja a népszínházat, s ez — mint a fáma regéli, sikerül is neki. Hogy milyen igazgató lesz ez a dalokkal élő csalogány, az a jövő titka; de hogy nem gyűlik meg annyi baja a szeszélyes divákkal, mint Evának, az már áll; mert a legrosszabb esetben is: az igazgató dalolja majd el a szerepet.

Bolygó Hollandi.

Őszszel.

Hull a levél fáról; hull életem napja le rólam; — Őszi sugar bágyadt fénye nem életadó. — Csöndesen álmodozom; föltámad multam előttem; Zöldelt, mint a levél, s zöldje remény színe volt. Megsárgult, eltűnt; — tar lett a fa szép koronája: Ezt, azt, mint hajlott fém, letarolta az ősz, — Ám a fa zöld lombját meghozza az új tavasz ismét. — Hát számomra van-e? s hol virul ily kikelet?

Luna.

tartsa és nevelje és a magyar nyelvnek, mint az állam nyelvének ismeretét terjessze. A meghívó a közülésre következőleg hangzik: „A fölvidéki magyar közművelődési egyesület t. tagjait a folyó évi november hó 20-ikán d. e. 10 órakor Nyitrán a megyeház nagy termében tartandó I-ső rendes közgyűlésre tisztelettel összehívom. Az egyesület által kitűzött nagy ezélok érdekében bizalommal kérem fel az egyesület nagyérdemű tagjait, hogy a közgyűlésen, valamint az azt megelőzőleg folyó évi novemb. hó 19-én d. u. 5 órakor a „Szarvas“-szálló dísztermében megtartandó előértekezleten számosan megjelenni sziveskedjenek. Közülési tárgysorozat: 1. A nmütsu m. k. belügyminiszterium által jóváhagyott egyesületi alapszabályok bemutatása. 2. Az ideigl. elnökség jelentése. 3. Az egyesületi tisztségviselők és az igazgató választmány megválasztása. 4. Az egyesületi védnök megválasztása. 5. A pénztári szabályzat megállapítása. 6. A titkár és három jegyző tiszteletdíjának megállapítása. 7. A vidéki választmányok a'akulása iránti intézkedés. 8. Az elnökséghez keltő időben benyújtott indítványok tárgyalása. Hazafiúi üdvözléssel. Nyitrán, 1883. évi szeptember hó 12-dikén Herceg Odescalchi Gyula a „Felv. magy közműv. egyesület“ ideigl. elnöke.“

Rövid hírek. — Időjárás: a jövő hétre kevés hőváltozás mellett, délnyugaton lassu derülés, északkeleten változó idő, helyi esőkkel várható. — **A magyar delegátusok** f. hó 25-én tisztelegtek a királynál Bécsben, mely alkalommal Ofelsége a király kijelentette: a monarchiának a külhatalmak iránt változatlanul s teljesen kielégítő jellegét. — **Amerika fölföldözésének** évfordulóját díszes lakomával ünnepelelt meg a spanyol fővárosban. — **Bosznia** ezideig mindössze 212 millió forintba került az osztr. magyar monarchiának — **A bécsi villamos-kiállítás**, mely aug. 1-én nyílt meg ez ideig 750.000 ember látogatta meg; a kiállítás összes eddigi jövedelme 350.000 forint. Nov. hó 13-án véget ér a kiállítás. — **Evfordulója** van ma Arany János halálának, ma a nemzeti színház díszelőadást rendez és Shakespeare-nek „Hamlet“-jét hozzák színre Arany fordításában. A Kiszfaludy-társaság pedig díszközülést tart e napon emlékbeszéddel Arany J. fölött. — **Kivirágzott** egész teljességében egy körteta Györffy Kálmán pomológus gyümölcsösében, Verseghen. Hasonló őszi virágzások többhelyen fordultak elő mostanában. — **Kirabolták** a postakocsit Nyitra-Zsámbokrét és Bán között, a postakocsist pedig agyonütötték. — **A magyar bor diadalát** mutatja azon körülmény, hogy a központi mintapince máris alig bir eleget tenni a sok külföldi megrendelésnek — **A thea ellen kemény beszédet** tartott legközelebb egy angol dékán, elítélte a theát, mely idegesekké, izgékonyakká, sorsukkal elégedetlenekké teszi — szerénte az embereket s végre forradalomhoz vezet. — **Október 24-ike** nevezetes nap Tisza K. életében: 1873. okt. 24-én önálló magyar hadsereget követelt a képviselőházban, 1875. okt. 24-én pedig miniszterelnök lett.

Apróságok. — Orvosivélemény. Beteg: Tulajdonképen a főfájáson kívül, másban nem szenvedek. Zabálok annyit, mint a farkas; dolgozom, mint egy ló; este fáradt vagyok, mint a kutya — és éjjel ugy alszom, mint a patány. — Orvos: Hm... Nem volna-e jobb, ha egy állatorvoshoz folyamodnék? **A kuliszák** még ögött. „Ugyan mit gondol, igazgató ur!, havonként csak harmincz forint! Ebből ugyan nem hizom meg!“ — Isten mentse, hogy meghizzék!, vizslakutyának, szerelmes színdésnek nem szabad soha meghizni! — válaszolt a komoly s lelkiismeretes direktor.

Közönség köréből.

Fölvhívás az árvák érdekében!

A lévai Stefánia-árvaház növendékeinek föntartása, élelmezése és ruházata — mint ez köztudomásu — a könyörületes emberbarátok adományából került ki eddig; ugyanezen nemes forrásból kénytelen meríteni az alulírott bizottság most is, midőn a beállott ősz s a közelgő tél alkalmára ezennel tiszteletteljesen s azon czélból fordul a nagy közönség nemesen érző szívéhez, miszerént az árvaházi bizottság által az egyes házaknál teendő látogatása alkalmára sziveskedjenek könyöradományait — kitől hogyan telik — elkészíteni, illetve az adományok neméről s azok mennyiségéről eleve gondoskodni.

Ily adományokul szives köszönettel fogadtatnak a pénzadományok mellett, vagy ilyenek helyett: élelmi szerek, avult ráhaneműek sat.

A mult évben tett ilyenmü adományok, dícséretet s köszönetet érdemlő szép mennyisége után itélve, kétségtelen: hogy a szeretet és könyörület segélyével föntartott árvaházunk érdekeit és nemes czélját a nagy közönség jóindulata a tavali gyűjtésnél nem kisebb eredménnyel fogja támogatni az idegi alkalommal, melyet tisztelettel kér és remél

Léva, 1883. október 20.

a Stefánia-árvaház bizottsága.

Irodalom és művészet.

Ellenör czimen, Hevesi Lajos szerkesztése alatt, f. hó 1-től kezdve egy modern beosztásu hetilap indult meg a fővárosban. A csinos kiállításu lap finom velin papírja s egy nagy ivre

terjedő alakja ajánlókülövel bír; hasonló mondhatuak a **baltarlomra** néve is, mely a rendelkezésre álló nagy térben praktikus és érdekesen írni tudó szerkesztőre vall. A lap tartalma kiterjed minderre, mi akár a nyilvános, akár a magánéletet érdekelheti. — A változatosan beosztott lap foglalkozik politikával is, de politikálá nélkül, egyszerűen csak regisztrálja a politika ideüszereifüzait bel- és külföldön s mindamellett elég terjedelhuessen. A nyilvános élet egyéb ágaiban pedig tapintatos cikkekben működik közre. — Érde. es. tartalmas és velős hetilap, mely pártolásra é demes. Ára: egyévre 5 frt, de lehet rá fél- vagy negyedévre is előfizetni. Kiadóhivatala: Budapest, IV. Hatvani-utca 15. sz.

A Gazdasági Mérnök f. hó 21-iki száma újabb és élénk tanúságot tesz e lap életrevalóságáról, mely viszont a lap méltán kiérdemelt pártolását teszi kétségtelenné. Az előtünk fekvő szám főbb cikkei: Az országos technikai szolgálat szervezése. — A nemzetközi gabonaforgalom. — Páris építkezései és csatornázásai. — A Sèvres-porzellan ismeretelne. — Szőlőmetsző- és szőlőzúzógép (két ábrával). — **Gazdasági szemle.** — **Találmányok:** Házfödés vízszonnal. — Új szagtalanító és fertőztelenítő szer. — **Vegyes közlemények:** A szellőző csatornák berendezése. — Kiállítás Komáromban. — A new-yorki vízvezeték. — A mezőgazdasági statisztika fejlesztése. — A füst értékesítése. — Lábmegelőgők vasutakon. — A Szolnok-csongrád balparti ármentesítő-társulat. — A Society of Arts. — Új világitó gép. — Tízmentesítő máz. — Husmennyék új eltartás módja. — Tiszai kölcsönűgy. — A méz mint robbantó szer. — Hirdetések. A gazdag tartalom érdekes czínsorozatából is elég következtetést vonhatni annak belértékére. Ajánljuk e lapot újabbban is értelmes és haladni kívánó gazdáink és földbirtokosaink figyelmébe. Előfizetési ára: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Budapest, IX. Csillag-utca 8. sz.!

A Magyarországi és a Nagyvilág című, képes hetilap legutóbbi számának tartalma a következő: Egy névtelen hő története (regényes korrajz 1848—49-ből), irta P. Szathmáry Károly (folyt.). — Képek a magyar erdész életből. — Li-Hong-Csang (képpel). — Október (képpel). — Dieppei halásznők (képpel). — Északamerikai képek (képpel). — A római ghetto (levél Rómából). — Folyékony állatok, term.-tud. értekezés (képpel). — A ezirkusz falai mögött (képpel). — Kínvallatás Kínában (képpel). — A spanyol király megérkezése Madridban (képpel). — A sörről (értekezés). — A király Szegeden — Hirrovat — Sakktabla. — Előfizetheti egy évre 8 —, fél évre 4 —, negyedévre 2 frttal: Budapest, Nádor-utca 7. sz.

Nyilttér.

Pályázat iránti fölvhívás.

A zsitva-ujfalusi m. kir. földműves iskola f. évi november 1-én fog megnyitattni, amikor a tanítás is azonnal kezdetét veendi. A gazdasági egylet eddigelő két saját, s három átengedett, összesen öt stipendiummal rendelkezik, mely által szegénysorsu és tanulni akaró egyéneknek teljes kiképzetését ez iskolában biztosítani képes.

Fölvhivatnak tehát mindazok, kik ezen iskolába magukat fölvétni s az ingyenes kiképzetését elnyerni óhajtják, hogy ebbeli óhajaikat tartalmazó kérvényüket a gazdasági egylet elnökségéhez intézve, f. é. november hó 1-ig az egylet titkárságához, **Ar-Maróthon** benyujtsák. Pályázati föltétel: egészséges, munkabíró testalkat s annak kötelezettsége, hogy a gazdasági iskola **intéző** tanáratól veendő rundelet értelmében minden néven nevezendő gazdasági munkát végezni tartoznak, s végül, hogy az iskolát a két évi idő eltölte előtt **semmi** körülmények között el nem hagyják. Egészen földműveléssel foglalkozó munkásoknak, vagy a 3-évi katonai kötelezettségnek eleget tett, vagy épen hadmentes egyéneknek előny adatik.

A Barsm. gazd. egyll. elnöksége.

Gr. Migazzy Vilmos, mint a Bars megyei gazd. egylet egyik alapító-tagja, a Zsitva-Ujfalun november 1-én megnyitandó földműves-iskola számára, hasonlólag több, nemesen gondolkozó egyleti taghoz, 4 éven át 120 frtos alapítványt tett, melyen két bars megyei ifju kiképzetésére biztosittatik. Az alapító gróf ezuttal pályázatot hirdet ez ösztöndíjra s pályázati föltételül a fönebbi s a gazdasági egylet által jelzett kívánalmakat köti ki azzal, hogy a pályázat iránti kérvények f. évi november 1-ig **Ar-Maróthra**, dr. Ruffy Pál ügyvéd és urad. titkárhoz nyujtandók be.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József város-kapitány.

Buza: mmázsánként 8 frt. 50 kr. — 8 frt. 80 kr. 9 frt. — kr. Rozs: 7 frt — kr. 7 frt. 20 kr. 7 frt. 50 kr. Árpa: 7 fr. 50 kr. — 8 frt. 8 frt 20 kr. Zab. 6 frt. — kr. 6 frt 20 kr. 6 frt 50 kr. Kukoricza: 5 frt. — kr. 5 frt. 20 kr. 5 frt. 50 kr. Bab 8 frt, 50 kr. 8 frt. 80 kr.

Szerkesztői üzenet.

Dr. Sz. — A fölvhívás eszméje szeréntünk is életrevaló, de ily alakban nem jutna érvényre ugy — amin azt a jóakarát óhajtja, mert az Ön által ajánlott módok fölhasználására irányzott nyilvános fölszólalás nem szülné kedvező hangulatot a laikusoknál, de tán egyebütt sem. Mi ezélszerübbnek tartanók ez ügyben „az illetők“ et magán körlevél útján figyelmeztetni.

T.—N.—nak Szt. Benedek. A jövő számra maradt, addig is egy átalakított példányt és magánlevelet küldünk. **Pia metta.** Csak nyílt sisakkal! Komoly ügyekben nincs helye, nincs értelme a regényességnek. — A dolog különben is nem a mi érdekünk, de ugylátszik, ön se tartja magának komolyan: marad tehát minden a régiben. Azt azonban ki kell kötnünk, hogy esetleg a jövőben még kilendendő dolgozatai alatt a ló d i nevét is olvassuk, mert az áneveket figyelembe nem vehetjük. Az álarcz nálunk nincs uzusba véve.

A.—K.—nak Budapest. Örvendünk a javuláson. Szives üdvözlét!
Koriolán. Épen 10 részből áll. Nagyon kellemes hatással volt reánk. A. F. levelét tegnap vettük, ma intézkedünk. — Őszinte üdvözlét!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

2964/83.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. bíróság mint tlkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Cserni Julianna Bars Sz. keresztű lakos végrehajtatónak Knap Inre lévai lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 frt. tőke követelése és járuléki iránti végrehajtási ügyében az 1883 évi május hó 31-ik napján 1681/83 sz. a. kibocsájtott végzés...
Ezzel a venni szándékozók azon hozzá adással értesítettnek, hogy:

1. a megállapított kikiáltási ár, az A + 3 sor sz. alattira 110 frt az A + 4 sor szám alattira 93 frt, o. é. és az A + 5 sor szám alattira 141 frt. o. é.

1. A venni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben bnatpénzzel letenni, és pedig: az A + 3 sor sz. alattira 11 frt. o. é., az A + 4 sor szám alattira 9 frt. 30 kr., a A + 5 sor szám alattira 8 frt. 40 kr.

3. Az A vétel ár három egyenlő részletben és pedig: az első részlet az árverés jog erőre emelkedésétől számítandó 30 nap, a második részlet ugyan azon naptól számítandó 60 nap, az utolsó részlet ugyan azon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.

Kelt Léván, a kir. járásbíró mint tlkvi. hatóságnál 1883. október 8.

GYENES JÓZSEF kir. járásbíró

235/1883.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Janson Adolf lévai lakos felperesnek Oroszlány János budapesti lakos alperes elleni az eredetileg volt 350 frt. tőkének 1874 évi november 1-ig már lejárt 52 frt. 50 kr. o. é. hirtelrekos kamata és járuléki iránti végrehajtási ügyében az 1883 évi április hó 20-ik napján 543/83 sz. a. kibocsájtott végzéssel Léva városában a folyó évi július hó 6-ik napjára kitűzött s azon megtartott árverés helyébe, melyen Oroszlány János és Dékai Károlyné szül. Oroszlány Veronika lévai lakosok javára leültetett, mely árverési esekelmény a mai napon a fenti szám alatt kibocsájtott végzéssel az 1881. évi 60 t. cz. 187 § a nyomán hatálytalannak nyilvánított, az 1883 évi 60 t. cz. 187 § a nyomán hatálytalannak nyilvánított s melynek helyébe az 543/83 sz. a. kibocsájtott árverési feltételekben körülírt módon megtartandó újabb árverési határidőül az 1883 évi december hó 17. napjának reggeli 9 órája Léva mező városában a kir. tlkvi. íktató hivatalba kitűzettek, mely ingatlanságok a Janson Adolf lévai lakos által a 2535 83 számú kérvénnyel ajánlatba tett és pedig A + 1 sor szám alatt 233 frt. o. é. az A + 2 sor szám alatt 18 frt. 70 kr. és az A + 6 s r sz. alatti pedig 86 frton alul nem, csak is azon fölül fog eladatni; s amennyiben ezen összesen fölül senki részről magasabb ígért nem tétetik, a fent körülírt ingatlanság Janson Adolf által ajánlt 233 frt. 18 frt. 70 kr. illetve 80 frtban leültötnék fog nyilvánítottatni.

Ezzel a venni szándékozók azon hozzá adással értesítettnek, hogy:

1-ször. A megállapított kikiáltási ár a lévai 81 sztkyben az A + 1 sor szám alatt fekvőségre 720 frt. o. é. az A + 2 sor szám alattira 33 frt. o. é. és az A + 6 sor sz. alattira nézve pedig 79 frt. o. é.

2. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá bocsájtott ingatlanság kikiáltási árának 10%-át bnatpénzzel készpénzben, vagy ovadék képes érték papírban letenni

3. A vételár három egyenlő részletben, és pedig az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap, a második részlet ugyan azon naptól számítandó 60 nap, a harmadik részlet ugyan azon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.

Kelt Léván, a kir. járásbíró mint tlkvi. hatóságnál, 1883. október hó 6-án.

GYENES JÓZSEF, kir. járásbíró.

2869/883.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járás bíró mint tlkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Bednarik Pál, ó-barsi lakos végrehajtatónak Gál Istvánné, szül. Lukács Borbála és társal gr.-kelecsényi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 139 frt. 19 1/2 kr. tőke követelése és járuléki iránti végrehajtási ügyében az 1883 évi május hó 30-ik napján 1776/83 sz. a. kibocsájtott végzéssel Gr.-Kelecsény községében a folyó évi szeptember hó 5-ik napjára kitűzött s megtartott árverés helyébe, melyen Gál István és Lukács Borbálának a gr.-kelecsényi 64 sztkyben A + 1 sor sz. alatti fekvőségek a legtöbbet ígéro Szlusni József gr.-kelecsényi lakos javára 51 frt. vételárban, és A + 2 sor sz. alatti fekvőségek pedig Szlusni József és Trhan Pál szintén gr.-kelecsényi lakosok mint legtöbbet ígérok javára 626 frt. o. é. vételárban leültetett; mely árverési esekelmény a mai napon a fenti szám alatt kibocsájtott végzéssel az 1881. 60 t. cz. 187 § a nyomán hatálytalannak nyilvánított, az 1776/1883 sz. a. kibocsájtott árverési feltételekben körülírt módon megtartandó újabb árverési határidőül az 1883 évi december hó 19. napjának reggeli 10 órája Gr.-Kelecsény községében a bíró lakához kitűzettek, mely ingatlanságok ifj. Kollár Mihály és Kollár Jakab gr.-kelecsényi lakosok által a 2869/1883. sz. kérvénnyel ajánlatba tett és pedig az A + 1 sor sz. alatti 56 frt. 13 kr. o. é. és az A + 2 sor szám alatti fekvőség 688 frt 60 kron alul nem, csak is azon felül fog eladatni, amennyiben ezen összesen fölül senki részéről magasabb ígért nem tétetik, a fent körülírt ingatlanság ifj. Kollár Mihály és Kollár Jakab gr.-kelecsényi lakosok által ajánlt s a most fent körülírt összegekben leültötnék fog nyilvánítottatni

Ezzel a venni szándékozók azon hozzá adással értesítettnek, hogy:

1-ször kikiáltási ár az A + 1 sor sz. alatti fekvőségre 195 frt. o. é. és az A + 2 sor sz. alatti ingatlanra 688 frt. 60 kr. o. é.

2-szor. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá bocsájtott ingatlanságra következő bnatpénzzel készpénzben, vagy ovadék képes érték papírban letenni és pedig: az A + 1 sor sz. alattira 19 frt. 50 kr. és az A + 2 sor sz. alattira 42 frt. 20 kr. o. é.

3-szor A vétel ár három egyenlő részletben és pedig: az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap, a második részlet ugyan azon naptól számítandó 60 nap és a harmadik részlet ugyan azon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.

Kelt Léván, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1883. évi október hó 7-én.

GYENES JÓZSEF, kir. járásbíró.

273

Berlin. 274. 7-2 Hoff János SZ. PÉTERVÁR. cs. kir. udvari maláta-készítmények gyárosa, Bécsben.

Hoff János maláta kivonat egészségi sőre.

Általános elgyengülés, mell- és gyomor-bántalnak, sorvadás, vérszegénység és az altsi szerveknek nem szabályszerű működése ellen Legjobbnak bizonyult erősítőszert minden betegségtől üdítők számfára. Ára üvegenként 56 kr.

Hoff János maláta - kivonat mell - bonboujai.

Köhögés rekedtség, elnyálkásodás ellen fölülmulhatlan. Számos utánzások ellenében kéretik a valódi maláta-kivonat-bonbonok csomagolására és védjegyre (a föltaláló arczképe) figyelemmel lenni. Kék csomagokban ára: 60, 30, 15 és 10 kr.

Ki komolyan keres segélyt, annak részére megvan az. Hol már mi sem segített, ott az első és csakis egyedüi valódi s 59-szer kitüntetett

Hoff János-féle maláta

gyógytápszer százezeknél, kikről már lemondottak, segélyt és gyógyulást idézett elő és a szenvedőknek visszaadta az életet és egészségét.

A főgyógyultaknak önkéntes nyilatkozatai:

A valódi maláta-készítmények fölaltalójához és egy dülí készítőjéhez,

Hoff János urhoz.

cs. kir. udvari szállító, cs. kir. tanácsos s majdan minden európai uralkodó udvari szállítóhoz Bécsben, Gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2. — Iroda és gyári raktár: Bräunerstrasse 8.

Gyógytudósítás.

Antwerpen, 1883. sept. 12.

Mélyen tisztelt uram! Idemellékely küldök 10 frankot, kérem sziveskedjék azért nekem tömörített maláta-kivonatot küldeni, A HOFF János féle maláta-kivonat egészségi sőrt már 6 év óta iszom és rendszeren Amsterdamból szerzem. Szavakkal nem írhatom le ön előtt, mily áldos hatása volt az ön gyártmányainak családomban. En és fiam gyomorban szenvedünk és mi sem tudunk étvággyal enni és nem aludhattunk. Leányom ideg és sápkóros volt. Az ön ele- és egészségi balzsama, — így nevezzük maláta kivonatot, — minket ismét helyrehozott Mly helyesen és elismerőteljesen mondá Hohenzollern Antal herceg ö kir. fensége az arany érdeméjegy ki dásánál, kitűnő iratában: „Senki sem ilik jobban a körirat: Bene merenti, — mint öre” — Öfelsége Dánia királya is azt mondta: hogy ön a is tapasztalta a HOFF János féle maláta-kivonat gyógyerejét úgy önmagán, mint magcsaládján. En Ivastam az ön kitüntetését és én, valamint családom még igen hosszú életet kívánunk öné az emberiség jólétére. Van szerencsém magamat ajánlani, kiváló tisztelettel megérdemlök ömök mindig hálás lelkőelezettje, Westphal, szolg. kívüli nagy, jelenleg it Bécsben.

Uán és elleni intelem: Az ugynevezett HOFF féle maláta-kivonat, melyen a föltaláló HOFF János arczképe hiányzik (n ut n az összes HOFF János-féle maláta-kivonatoknak ezen védjeggyel kell ellátva lenniök) visszautasítandó, mert az utánzott és nem valódi D. R.

Bécsi hivatalos gyógytudósítás.

A Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sőre és a maláta-csokoládé, melyek a helybeli helyorségi órában alkálmasak a hoztak, a gyógytár jó gyártó szerének bizonyultak, névszerént a Trónikus mell etegeknél, a maláta-kivonat kedves és kívánt len; pedig a maláta egészségi csokoládé az üdítőknél és gyöngyül emésztő erőre bírónak, nevez betegségek után eyhító és igen kelles gyógytápszer volt

Bécs, 1878. dec emb r 12 én. Dr. Loeff társorvos Dr. Porias, törz orvos.

Árai a valódi HOFF János-féle maláta-kivonat egészségi sőrenek: 13 üveg 6 frt 6 kr, 28 ü eg 12 frt 68 kr, 58 üveg 25 frt 48 kr, 113 üvegtől kezdve bérmentes küdés a házhoz létesül kiküldésnél: 13 üveg 7 frt 26 kr, 28 ü eg 14 frt 69 kr, 58 üveg 29 frt 10 kr. Föltilo maláta csokoládé I. 2 frt 49 kr, II 1 frt 69 kr III. 1 frt, (Nagyobb nemységűnél leporat szőnt atik.) Tömörített maláta-kivonat I üveg 1 frt 12 kr, 6 üveg 70 fr. — Maláta lenon I doboz 60 kr, (21- és negyed dobozban is) 2 frton alul mi sem kűdetik. Az ele- és eg edül valódi HOFF János féle nyáldó maláta melibonbonok kék papírban vanok. Főrtár: Medvee k y 8 udor gyógyás erésznel Léván, Kovács József gyó ysz. Nyírán és Van k ov ita Lövánél Selmecezen.

Pá is: Louban, Buda pest, Grätz, Hamburg, W-Frankfurt, New-York.

Minek PESTRE?

Minek BÉCSBE?

mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre

HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-

& WILSON-

GÉPET

275. 38-31.

5 évi jótállás mellett kapni.

Családi czélokra 5 évi jótállásom mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Öreg gépek becseréltetnek, vagy igazítottak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedésében Léván.

Egy jókarban lévő, kívül-fűthető

öntött vaskályha

jutányos áron eladó.

276.

Bővebb értesítést a BARS kiadóhivatalánál nyerhetni.

Ertesítés.

Alulírott, mint

özv. NEUMANN SIMON-né érsekújvári cég megbízottja, tisztelettel értesitem a nagyérdemű termelő-közönséget, hogy:

a folyó áron

LÓHERE-MAGOT

vásárlók.

Kérem az eladni szándékozókot, sziveskedjenek ez ügyben bizalommal hozzám fordulni.

Léván, 1883. okt. 20.

277.

Dukesz Lipót, könyvnyomdatulajdonos.